

Pasaule zvārojās un juka, un Leo tika atsviests pret stieplu pinumu. Uz vienu mokpilnu brīdi viņš pat nezināja, kur atrodas zeme un kur – debesis. Briesmonis vēla viņu kūleņu kūleņiem, apdullinot ar krītošu akmeņu dārdiem un griezīgu plīstoša caurspīdīgā akmens šķindu. Gaisā pacēlās biezi putekļu vāli, un acu priekšā viss satumsa. Galva plīsa vai pušu no šausmu pārņemto, smilkstošo suņu kaucieniem. Deguna priekšā stieplu pinumu nogrāva milzīgs sienas gabals, un Leo atsprāga atpakaļ. Vai pati Zemesune būtu ieradusies viņam pakaļ?

Un tad briesmonis bija prom tikpat pēkšņi, kā ieradies. Nobruka vēl viena siena, sacelot smacējošu putekļu mākonī. Nospindzēja trūkstošas stieples, augstam būrim sasveroties un nogāžoties zemē.

Iestājās klusums, un uzvēdīja mikls, metālisks smārds.

Asinis! Leo saprata. Nāve...

ERIN HUNTER

SURVIVORS

THE EMPTY CITY

ĒRINA HANTERE
KLANU SUŅI
TUKŠĀ PILSĒTA

No angļu valodas tulkojusi
Ieva Elsberga

821.111(73)-93

Ha 466

Erin Hunter

SURVIVORS 1: THE EMPTY CITY

Copyright © 2012 by Working Partners Limited

Series created by Working Partners Limited.

Cover design © Imagine That Group Ltd.

All rights reserved.

Ērina Hantere

KLANU SUŅI. TUKŠĀ PILSĒTA

Apgāda vadītāja *Vija Kilbloka*

Projekta vadītāja *Marika Taube*

Redaktore *Santa Brauča*

Korektores *Evija Stikute* un *Elīna Strautiņa*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,

Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4135.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

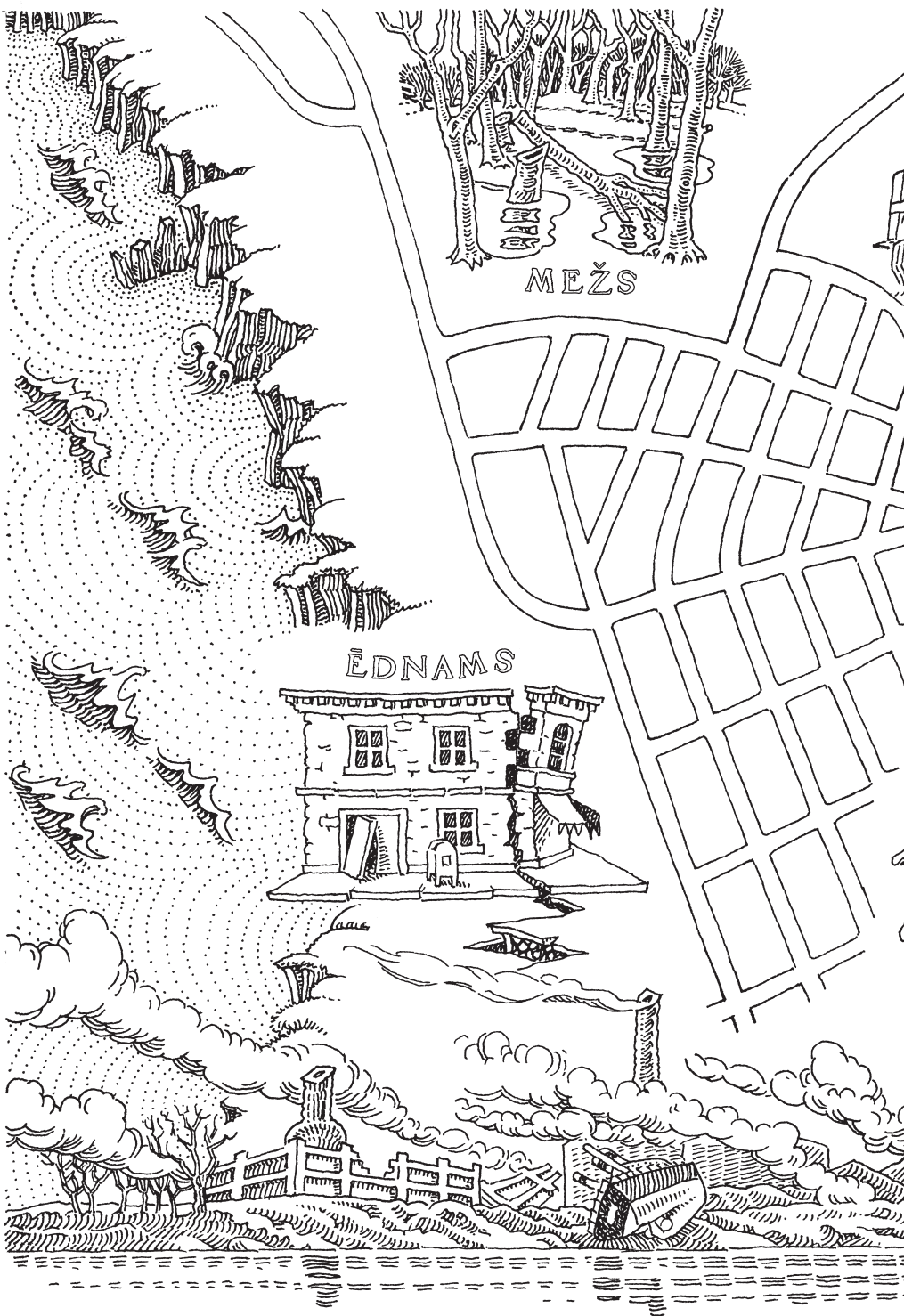
© Tulkojums latviešu valodā, Ieva Elsberga, 2022

© Literārā apdare, izdevums latviešu valodā, mākslinieciskais noformējums, Apgāds Zvaigzne ABC, 2022

ISBN 978-9934-0-9838-3

Īpašs paldies Džilianai Filipai

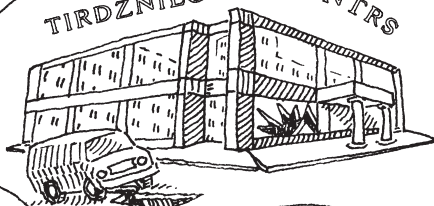
Veltīts Lūsijai Filipai

MEŽS

ĒDNAMS

TIRDZNICĪBAS CENTRS

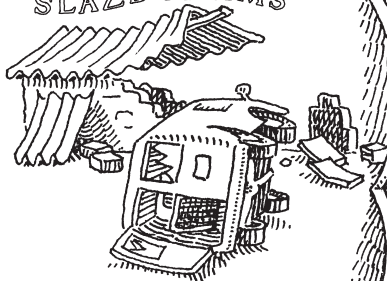

SAGRUVUŠĀS

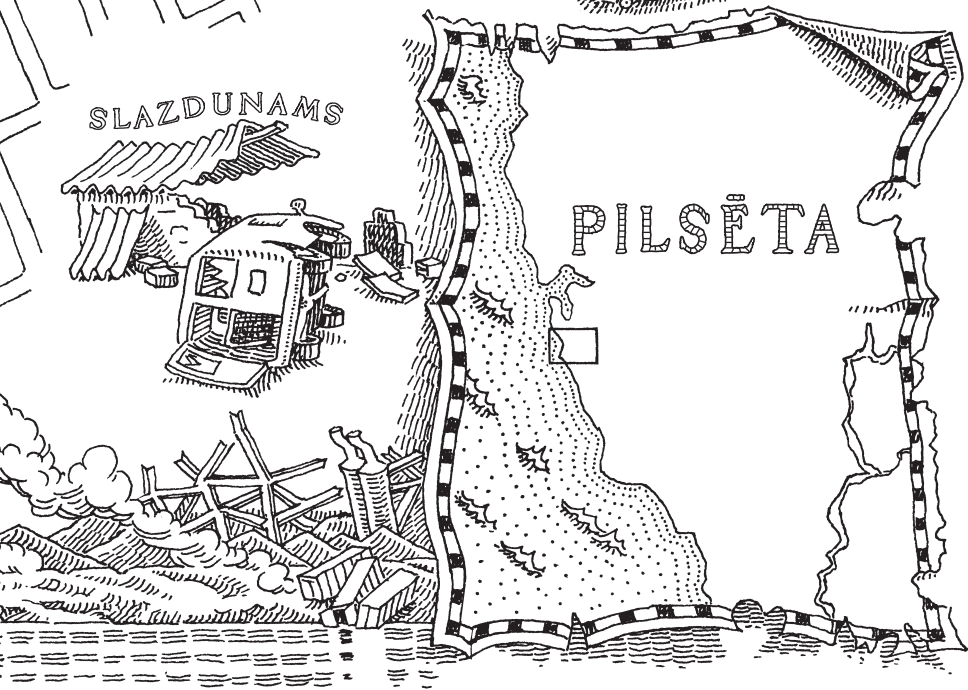
GARĶEPAIŅU
MĀJĀS

SLAZDUNAMS

PILSĒTA

PROLOGS

Vaušķķis, plati nožāvādamies, izstaipījās, un viņam izlauzās kluss, priecīgi satraukts smilksts. Cieši līdzās knosījās pārējie: silts ķepu, purnu un strauju sirdspukstu ņudzeklis. Pīkste, ķepurodamās brālim pāri, iekāpa tam taisni acī. Vaušķķis papurināja galvu, apvēlās augšpēdus, un māsa nokrita. Pīkste, kā aizvien, sašutumā ieņerkstējās, un Vaušķķis nolaižija viņai degunu par zīmi, ka pāridarījums nebija tīšs.

Mazuļiem blakus stāvēja mamma – viņa bikstīja kucēnus, lai tie sagulētu, kā pienākas, un ar mēli nospodrināja purniņus, tad ierasti apmeta vēl pēdējo loku pirms miega un, beidzot nogūlusies, saritinājās mazajiem apkārt.

– Vaušķķi, nesnaud! Mamma mums kaut ko pastāstīs. – Tā atkal bija Pīkste, kā aizvien valdonīga un uzstājīga. Mamma mīloši pārlaida meitai mēli, apklusinādama tās smilkstus.

– Vai gribat dzirdēt stāstu par suņuvētru?

Vaušķķim pār muguru pārskrēja saviļņojuma tirpas, un viņš dedzīgi ieķilkstējās: – Jā!

– *Atkal?* – nogaudās Pīkste.

Bet pārējie jau klupšus krišus kūņojās māsai pāri, apspiezdami viņas protestus. – Jā, mamm! Par suņuvētru!

Kucēnu mamma iekārtojās ērtāk ap sīkajiem augumiņiem. Aste būkšķēdama sitās pret zemi. Viņa klusā balsī svinīgi iesāka: – Tas ir stāsts par Zibensšautru – ātrāko no suņu karotājiem. Zibensšautru visās gaitās pavadīja debessuņi, tie viņu sargāja... Taču Zemessune apskauda Zibensšautru. Tai šķita, ka Zibensšautra ir pārdzīvojis sev lemto mūžu un tam pienācis laiks mirt, lai Zemessune iegūtu viņa dzīvības spēku. Taču Zibensšautra bija tik ātrs, ka varēja noskriet Zemessunes šaušalīgos rūcienus – viņš spēja noskriet pašu nāvi!

– Es gribu būt kā Zibensšautra, – Kaucis miegaini murmināja. – Es varētu paskriet tikpat ātri, noteikti!

– Kuš! – Pīkste aizspieda brālim purnu ar mīkstu, zeltainu ķepu. Vaukšķis zināja: lai arī māsa gaudās, stāsts viņu bija aizgrābis tāpat kā pārējos.

– Sākās pirmā lielā kauja, – mamma turpināja klušinātā balsī. – Tā bija briesmīgā suņuvētra, kurā visi suņi saķērās cīņā, lai noskaidrotu, kurš būs pasaules teritoriju valdnieks. Par šīm tumšajām dienām vēsta daudz leģendu, un kaujas laukā daudzi tapa par varoņiem, bet daudzi arī zaudēja dzīvību.

Zemessune domāja, ka šoreiz Zibensšautras dzīvības spēks pametīs miesas un tā iegūs viņa pīšļus, uz kuriem tai bija tiesības. Taču Zibensšautra bija viltīgs un pārliecināts, ka viņa ātrums ļaus vēlreiz

izsprukt nāvei no nagiem, tāpēc Zemessune izlika viņam slazdu.

Smilkste cieši pieglauda ausis. – Cik nejauki!

Māte maigi ar purnu piebikstīja meitai. – Tas nebija nejauki, Smilkstīt. Zemessunei bija tiesības paņemt Zibensšautru. Tāda ir pasaules kārtība. Arī jūsu tēta miesas pēc nāves pabaroja zemi.

Pār kucēniem nolaidās spējš, bijīgs klusums.

– Zibensšautra mēģināja izbēgt no suņuvētras, skrienot, ko ķepas nes. Viņš joņoja cauri karapulkiem tik strauji, ka neviens nepamanīja viņa klātbūtni un nespēja viņu saplosīt. Zibensšautra jau teju paglābās, teju izspruka brīvībā, bet tad nogranda Zemessunes Lielais Rūciens, un zeme pašķīrās skrējēja priekšā.

Vaukšķis bija dzirdējis šo nostāstu jau neskaitāmas reizes, tomēr aizturēja elpu un piespiedās māsām un brāļiem, iztēlodamies, ka šoreiz gan Zibensšautra kritīs un viņu aprīs šaušalīgās zemes dzīles...

– Zibensšautra redzēja sev priekšā atveramies bezdibeni, taču skrēja tik ātri, ka vairs nespēja apstāties. Bēgļa sirdi sažņaudza bailes – viņam šķita, ka šoreiz būs Zemessunei ķepā. Bet debessuņiem Zibensšautra bija mīļš.

Tai pašā mirklī, kad Zibensšautra zaudēja pamatu zem kājām un gāzās aizā, debessuņi sūtīja varenu vēja brāzmu, tik strauju un spēcīgu, ka tā sagrāba krītošo Zibensšautru, pacēla viņu un virpuļu virpuļiem uznesa augšup debesīs. Un tā Zibensšautra mīt pie debessuņiem vēl šobaltdien.

Kucēni vēl ciešāk pieglaudās mātei pie sāna un vērās viņā.

– Vai viņš tur paliks vienmēr? – gribēja zināt Kaucis.

– Vienmēr. Ikreiz, kad debessuņi sāk gaudot un jūs redzat padebešos atplaiksnījam uguni, tur Zibensšautra šaujās zemup, ķircinot Zemessuni, jo zina: tā viņu nekad nenotvers. – Māte nolaižija Vaukšķa miegaino purniņu. Suņuks tikko spēja noturēt vaļā plakstus. – Esmu dzirdējusi suņus runājam: kādu dieni atkal sāksies varena kauja – kad kāds suns būs aizdevis Zemessunei dusmas. Un tad suns cīnīsies ar suni, un daudzi taps par diženiem varoņiem un arī ies bojā.

Kaucis plati nožāvājās un miegaini nočāpstināja. – Bet tas jau nebūs tik drīz, vai ne?

– To mēs nezinām. Tas varētu būt drīz – vai arī ne. Vienmēr ir jātur acis vaļā un jāraugās, vai nemanīsīm zīmes. Runā: kad pasaule apgriezīsies kājām gaisā un pāršķelsies, atkal sāksies suņuvētra un mums visiem būs jācīnās par izdzīvošanu.

Vaukšķis ļāva plakstiem aizvērties. Bija tik labi aizmigt, klausoties mātes stāstos. Viņš zināja, ka tā būs vienmēr: pamazām gaistošā mātes balss, kucēniem ieslīgstot sapņu valstībā, viņas sargājošais sāns un stāsta noslēgums kā pēdējās skaņas ausīs pirms miega. Un stāsts allaž beidzās vienādi.

– Esiet modri, maziņie. Esiet modri un vērojiet, vai netuvojas suņuvētra...

PIRMĀ NODAĻA

Leo uztrūkās no miega. Bailes durstīja kažoku un šķita ietiecamies līdz pat kaulam. Leo ņurdēdams pielēca kājās.

Uz mirkli likās, ka viņš atkal ir kucēns un atrodas drošībā starp savējiem, bet mierpilnais sapnis jau bija izplēnējies. Gaisā trīsuļoja draudi, dzalkstīdami Leo ādu. Ja vien varētu saredzēt, kas tuvojas, Leo nedomājot stātos tam pretī. Taču briesmonis bija neredzams. Tam nebija smaržas. Suns šausmās iesmilkstējās. Tā nebija nekāda vakara pasaciņa. Bailes bija *īstas*.

Tieksme ņemt kājas pār pleciem bija teju neizturama, bet Leo varēja tikai šaušalās kārpīties, rūkt un skrāpēties. Nebija, kurp bēgt, – no visām pusēm viņu ieskāva būra stieplu pinums. Purns iesāpējās, mēģinot to izbāzt cauri. Kad Leo ņurdēdams pakāpās atpakaļ, stieples iespiedās pakājkājās.

Pārējie bija tuvu... bija jaušami pazīstami kažoki un smaržas. Suņi, kuri uz mata kā Leo bija iesprostoti šajā briesmīgajā vietā. Leo pacēla galvu un spalgi, izmisīgi ierējās, tomēr bija skaidrs, ka suņi nepalīdzēs, – balsi noslāpēja neprātīgu saucienu koris.

Viņi visi bija *slazdā*.

Leo sagrāba bezcerības pilna panika. Suns ar nagiem kašāja pieblīvēto zemi, labi zinot, ka tas ir velti.

Blakus būrī varēja saost vējasunes draudzīgo, mierinošo aromātu, kuru tagad pārmāca rūgts un ass baiļu smārds. Leo smilkstēdams spiedās draudzenei tuvāk, jūtot tās muskuļus trīsam, bet abus vienalga šķīra stiepļu pinums.

– Saule? Saulīt, kaut kas tuvojas. Kaut kas slikts!

– Jā, es arī to jūtu. Kas notiek?

Garķepaiņi... kur tie palikuši? Garķepaiņi turēja visus suņus iesprostotus šajā slazdunamā, bet līdz šim vienmēr bija licies, ka suņi tiem rūp, – viņi nesa ūdeni un ēdienu, gādāja par guļvietām, satīrīja...

Garķepaiņi noteikti drīz ieradīsies.

Pārējie suņi rēja un kauca vienā mutē, un Leo tiem pievienojās.

Garķepaiņi! Garķepaiņi, kaut kas TUVOJAS...

Zem kājām kaut kas sakustējās, un būris nodrebēja. Spēji iestājās baismīgs klusums, un Leo šausmās pieplaka pie zemes.

Nākamajā mirklī viss apkārt eksplodēja.

Neredzamais briesmonis bija klāt... un tas bija sagrābis savās ķetnās slazdunamu.

Pasaule zvārojās un juka, un Leo tika atsviests pret stiepļu pinumu. Uz vienu mokpilnu brīdi viņš pat nezināja, kur atrodas zeme un kur – debesis.

Briesmonis vēla viņu kūleņu kūleņiem, apdullinot ar krītošu akmeņu dārdiem un griezīgu plīstoša caurspīdīgā akmens šķindu. Gaisā pacēlās biezi putekļu vāli, un acu priekšā viss satumsa. Galva plīsa vai pušu no šausmu pārņemto, smilkstošo suņu kaucieniem. Deguna priekšā stiepļu pinumu nogrāva milzīgs sienas gabals, un Leo atsprāga atpakaļ. Vai pati Zemessune būtu ieradusies viņam pakal?

Un tad briesmonis bija prom tikpat pēkšņi, kā ieradies. Nobruka vēl viena siena, saceļot smacējošu putekļu mākonī. Nospindzēja trūkstošas stieples, augstam būrim sasveroties un nogāžoties zemē.

Iestājās klusums, un uzvēdīja mikls, metālisks smārds.

Asinis! Leo saprata. Nāve...

Iekšas atkal saņņaudza panika. Viņš gulēja uz sāna zem saliekušās stiepļu sienas un ar spēcīgajām kājām kārpījās, pūlēdamies tikt augšā. Būris krakšķēja un šūpojās, taču piecelties nekādi neizdevās. *Nē! Leo izmisa. Esmu iesprostots!*

– Leo! Leo, vai viss kārtībā?

– Saule! Kur tu esi?

Draudzenes garais purns caur samudžināto stiepli pieskārās viņa degunam. – Manam būrim gāžoties izlūza durvis! Jau domāju, ka gals klāt. Leo, es esmu brīva, bet tu...

– Palīdzi, Saule!

Pārējo klusie smilksti bija mitējušies. Vai tas nozīmē, ka citi suņi ir...? Nē. Leo atvairīja šo domu un iekaucās vien tāpēc, lai aizgainītu klusumu.

– Man šķiet, es varēšu mazliet pavilkt būri ārā, – Saule sarosījās. – Tavējam arī durvis knapi turas. Lūkosim dabūt vaļā. – Saķērusi pinumu zobos, kucīte to parāva.

Leo ar mokām apspieda nemieru. Bija tikai viena vēlēšanās – triekties būra sienā, līdz tā salūst. Viņš neganti spērās ar pakaļkājām un, staipīdams kaklu, šņakstināja zobus pret stiepli. Saule pamazām vilka būri uz priekšu, brīžiem apstādamās, lai uztaustītu zem ķepām stingrāku pamatu drupanajos akmens gruvešos.

– Tā. Tagad jau ir brīvāk. Pagaidi, es tūlīt...

Bet Leo vairs nespēja gaidīt. Krātiņa durvju augšējais stūris bija atrauts, un viņš pagriezās, lai varētu ieķerties tur ar zobiem un nagiem. Iespiedis caurumā ķepu, viņš spēcīgi pavilka.

Stieple nožļerkstēja un padevās; ķepas spilventiņā iedūrās asas sāpes, toties durvis nu atkāpās pavisam greizi. Suns locījās un ķepurojās, līdz viņam izdevās izlīst laukā un izslīdēt visā augumā.

Leo stāvēja, iežmiedzis asti starp pakaļkājām; ādu un muskuļus caurstrāvoja šermuļi. Abi ar Sauli blenza uz postažu un haosu visapkārt. Kur vien paveŗies, mētājās salauzīti būri... un sakropļoti suņi. Turpat netālu zemē gulēja neliels krancītis gludu spalvu un nespodrām acīm, kurās jau bija apdzisusi dzīvības

dzirksts. Zem pēdējās nokritušās sienas nemanīja nekādu kustību, vien starp akmeņiem rēgojās ļengani nokārusies ķepa. Slazdunamā jau ievējoja nāves dvaka.

Saule žēli ievaimanājās: – Kas tas bija? Kas *notika*?

– Man šķiet... – Leo iedrebējās balss, un viņš mēģināja vēlreiz: – Tas bija Zemessunes rūciens. Es kādreiz... mamma man stāstīja par Zemessuni un viņas rūcieniem. Manuprāt, tas briesmonis bija Lielais Rūciens...

– Mums jāmūk prom! – Saules smilkssts pauda bailes.

– Jā. – Leo lēni atkāpās un papurināja galvu, cenzdamies atbrīvoties no nāves smakas. Bet tā nepieķāpīgi sekoja, cieši iezīdusies nāsīs.

Suns izmisis paraudzījās apkārt. Vietā, kur uz pārējiem būriem bija uzgāzusies siena, sašķīdušie bloki bija sabrukuši kaudzē, un cauri putekļu un dūmu vāliem spīdēja spoža gaisma.

– Saulīt, re, tur ir iegruvis. Ejam!

Draudzene nebija jāskubina – viņa jau lēkšus metās pāri drupām. Leo kustējās piesardzīgāk, jo ievainotā ķepa lika sevi manīt. Viņš nervozi raudzījās apkārt pēc garķepaiņiem. Ieraudzījuši tādu postažu, tie taču noteikti atnāks?

Suns noskurinājās un pielika soli, taču garķepaiņus nekur nemanīja, pat tad ne, kad viņš, sekodams Saulei, izlēca ārā uz ielas.

Leo apjucis apstājās un paostīja gaisu. Oda kaut kā savādi...

– Taisāties, ka tiekam prom no slazdunama, – viņš klusi uzrunāja draudzeni. – Nezinu, kas te ir noticis, bet mums labāk būt krietnā gabalā, ja atgrieztos garķepaiņi.

Saule spalgi iesmilkstējās un nokāra galvu. – Leo, man šķiet, ka garķepaiņu šeit vairs nav.

Abi suņi soļoja gausi; valdīja klusums – bija dzirdamas tikai sadragātu ritenbūru tālīnās gaudas. Leo iekšās sažņaudzās nezināmu draudu kamols – daudzas no pazīstamajām ielām un ieliņām bija kļuvušas necaurejamas. Tomēr viņš neatlaidīgi turpināja ceļu, izostīdams ik soli ap sagrautajām ēkām un starp samudžinātiem stieplu rituļiem, izplēstiem no zemes. Saules teiktais Leo nebija pārliecinājies – viņš bija drošs, ka garķepaiņi drīz vien atkal būs klāt. Un tobrīd viņam jābūt tālu prom no izpostītā slazdunama.

Ap to laiku, kad debesis sāka satumst, suns nosprieda, ka nu jau būs droši mazliet atvilkt elpu. Viņš jauta, ka Saule tāpat vairs īsti nespēj iet tālāk. Varbūt vējasuņiem gari pārgājieni nebija tik piemēroti kā īsi pārskrējieni. Leo pameta skatienu atpakaļ turp, no kurienes abi bija ieradušies. Pār zemi izstiepās ēnas, satumsa kakti, kur varētu paslēpties. Suns nodrebēja. Kādi vēl nobijušies un izsalkuši zvēri varētu klist tuvumā?

Draugi bija pārguruši pēc laimīgās izglābšanās no Lielā Rūcienu. Saulei tikko pietika spēka pirmsmiega rituālam – apmest loku ap savu asi –, un tad viņa jau saguma zemē, nolika galvu uz priekšķepām un aizvēra raižpilnās acis. Leo cieši piespiedās draudzenei pie sāna, meklējot siltumu un mierinājumu. *Palikšu vēl brīdi nomodā, suns nodomāja. Pasargāšu... jā...*

Viņš drebēdams uztrūkās no miega. Sirds joņoja kā negudra.

Bija nogulēta visa bezsaule. Sapņos tāli ducināja Lielais Rūciens, nebeidzamā straumē projām bēga garķepaiņi, un apdullinoši kauca un pīkstēja riteņbūri. Tagad nevienu citu tuvumā nemanīja. Pilsēta likās pamesta.

Saule vēl aizvien gulēja zem dzeloņainā krūma, un slaidie sāni viegli cilājās līdz elpai. Kucītes dziļajā miegā bija kaut kas nomierinošs, taču Leo pēkšņi juta, ka viņam vajag ko vairāk par gulošās draudzenes miesas siltumu. Viņš gribēja, lai tā ir nomodā un modra. Viņš pabīkstīja Saules garo purnu un laizīja tai ausis, līdz sune apmierināti ieņurdējās. Viņa piecēlās kājās un atsaucās glāstam, apošņājot un no-laizot drauga purnu.

– Kā jūtas tava ķepa, Leo?

Jautājums uzreiz atgādināja par nelāgo sūrstoņu. Leo atcerējās brūci un apostīja pēdas spilventiņu. Miesai pāri stiepās koši sarkana iekaisusi vāts, kas

pukstēja sāpēs. Viņš to viegli nolaizīja – brūce bija aizvilkusies, bet tikai mazliet, un negribējās atkal izraisīt asiņošanu.

– Laikam labāk, – Leo sacīja, izliekoties mundrs. Bet, kad abi ceļabiedri izlīda no cieši saaugušo zaru patvēruma, dūša saskrēja papēžos.

Ceļš priekšā bija saplosīts gabalu gabalos, dīvaini sašķiebies un saplaisājis. No garas caurules, kas rēgojās gruvešos, debesīs šļacās ūdens šalts, pilieniem veidojot varavīksni. Postaža nevaldīja tikai šeit – cik tālu vien Leo skatiens sniedzās, nolaidenajās pilsētas ielās uzlecošā Saulesuņa gaismā vizēja metāla jūklis. Tur, kur reiz bija zaļojuši dārzi, nu pletās pārplūdusi sliksņa, un garķepaiņu mājas, kas reiz bija šķitušas tik augstas un nesagraujamas, tagad gulēja drupās, it kā tās būtu sadragājusi milzu dūre.

– Lielais Rūciens... – Saule bijīgās šausmās murmināja. – Paskaties vien, ko tas ir izdarījis.

Leo notrīsēja. – Tev bija taisnība par garķepaiņiem. Viņu taču te bija veseliem bariem, un nu vairs nav neviena paša. – Suns saspicēja ausis un ar mēli pagaršoja gaisu: varēja just putekļus un pazemes dvaku. Ne vēsts no svaiga aromāta. – Pat riteņbūri nekustas.

Viņš piešķieba galvu turp, kur viens no tiem gulēja, apvēlies uz sāna; tā purnu daļēji bija aprakusi sagrūvusi siena. Metāla sānos atspīdēja gaisma, bet ierasto rēkoņu un dārdoņu nedzirdēja. Riteņbūris laikam bija pagalam.

Saule šķīta iztrūcināta. – Allaž prātoju, kam tie domāti. Kā tu to nosauci?

Leo uzmeta draudzenei šaubpilnu skatienu. Vai viņa tiešām nezināja, kas ir riteņbūris?

– Riteņbūris. Garķepaiņi ar tādiem pārvietojas. Viņi jau nespēj skriet tik ātri kā mēs.

Bija grūti noticēt, ka draudzene nezina kaut ko tik vienkāršu. Leo pārņēma nelāga nojausma par ieceri kaut kur doties abiem kopā. Saules iemaņu trūkums lāgā nepalīdzēs izdzīvot.

Leo vēlreiz paostīja gaisu. Pilsētas jaunais smārds darīja nemierīgu. Oda pēc puvuma, uzvēdīja nāves un briesmu dvaka. *Te vairs nesmaržo pēc mājvietas suņiem*, Leo nodomāja.

Viņš vieglītēm pietecēja pie strūklas, kas šāvās gaisā no vāts zemē. Ieplakā bija izveidojusies eļļaina lāma ar varavīksnes krāsās mirguļojošu virskārtu. Tā savādi oda, un Leo smaka īsti nepatika, bet slāpes mocīja pārāk stipri, un suns ņēmās kāri lakt, visiem spēkiem pūlēdamies nelikties zinis par riebīgo garšu. Turpat blakus viņš ieraudzīja Saules atspulgu – arī viņa dzēra.

Kucīte pirmā pacēla pilošo, smailo purnu un to aplaizīja. – Te ir pārāk kluss, – viņa ierunājās. – Mums jātiek prom no šīs garķepaiņu pilsētas. – Spalva sabozās. – Jādodas uz kalniem. Jāuzmeklē kāda neskarta vieta.

– Te ir tikpat droši kā jebkur citur, – Leo iebilda. – Garķepaiņu mājas var noderēt, varbūt tur var

atrast ēdamo. Un, tici man, te ir pārpārēm lielisku slēptuvju.

– Pārpārēm slēptuvju *citiem!* – draudzene saskaitusies atcirta. – Man tas nepatīk.

– No kā tad tev jābaidās? – Kucītes kājas izskatījās tik slaikas, ka pat garā zālē varētu traukties bez bēdu, un augums bija slaidis un viegls. – Tu noteikti vari noskriet jebkuru!

– Ne jau ap stūriem. – Saule nervozi pameta skatienu gan pa labi, gan pa kreisi. – Pilsētā stūru ir daudz. Man vajag plašumu – tikai tā varu kārtīgi ieskrieties.

Arī Leo cieši nopētīja apkārtni. Draudzenei taisnība: ēkas slējās apkārt kā sprosts. Varbūt viņas satraukums bija vietā. – Tad vismaz kustamies tālāk! Iespējams, garķepaiņi ir tepat tuvumā, tikai mēs viņus neredzam. Es negribu atgriezties slazdnamā.

– Es arī ne, – Saule piekrita, atņirgdama spēcīgos, baltos zobus. – Jāsameklē citi suņi. Jāizveido kārtīgs, stiprs bars!

Leo šaubās sarauca purnu. Viņš nebija radis dzīvot barā. Nekad nebija sapratis patiku vadīt dienas kopā ar veselu baru citu suņu, kuri visi ir atkarīgi cits no cita, un pakļauties kaut kādam alfam. Leo jau nu nevajadzēja palīdzību un vēl mazāk vajadzēja kādu, ko stutēt. Jau pati doma vien par paļaušanos uz citiem izraisīja šermuļus.

Saule acīmredzot ir citās domās, Leo prātoja. Viņa bija iedegusies un bēra vienā bēršanā: – Tev mans bars būtu paticis! Mēs skrējām kopā, medijām kopā, ķērām trušus un žurkas... – Viņa pieklusā un, mazliet nomākta, ilgpilni paraudzījās uz izpostītās pilsētas nomales pusi. – Bet tad uzradās garķepaiņi un visu sabojāja.

Dzirdot skumjas kucītes balsi, Leo neviļus juta mostamies līdzjūtību. – Kas notika?

Saule noskurinājās. – Mūs visus sagūstīja. Garķepaiņu bija ļoti daudz, visi tajos brūnajos, vienādajos kažokos! Mūs ievilināja slazdā tāpēc, ka palikām kopā, bet... – kucītes balsi iezagās spīva nots, – ... mēs nevienu nepametām. Tāds ir bara likums. Mēs turamies kopā, labos laikos un sliktos. – Saule apklusā, tumšās acis vērās tālumā; negribēts izlauzās skumjš smilksts.

– Tavs bars bija ar tevi slazdunamā, – Leo līdzjūtīgi nomurmināja.

– Jā. – Saule spēji apstājās. – Pagaidi, Leo, mums jāiet atpakaļ!

Viņa apsviedās apkārt, bet Leo izšāvās priekšā, nogriezdamš ceļu. – Nē, Saule!

– Mums *ir* jāiet! – Leo palēca sāņus, lai draudzene nevarētu aizlavīties garām. – Tie ir mani biedri. Es nevaru aiziet, nezinot, kāds liktenis viņus piemeklējis. Ja kāds vēl ir...

– Nē, Saule! – Leo ierējās. – Tu taču redzēji, kā tur izskatījās!

– Bet varbūt mēs nepamanījām...

– *Saule*. – Suns ierunājās saudzīgāk un bikli no-laizīja draudzenes nelaimīgo seju. – Tur viss ir izpos-tīts. Viņi ir pagalam, devušies uz Zemessunes val-stību. Un mēs nedrīkstam kavēties, garķepaiņi var atgriezties...

Tas laikam pārlicināja Sauli. Viņa vēl reizi pameta skatienu pār plecu un aizgriezās. Dziļi nopūtusies, viņa atsāka iet.

Leo centās neizrādīt atvieglojumu. Viņš soļoja draudzenei cieši blakus, un abu sāni ik otro soli sa-skārās.

– Vai arī tev slazdunamā bija draugi? – Saule pa-jautāja.

– Man? – Leo nevērīgi attrauca, mēģinot drau-dzeni uzmundrināt. – Nē, nē, paldies. Es esmu vien-patis.

Saule uzmeta viņam mulsu skatienu. – Tādu jau nemaz nav. Katram sunim vajag baru!

– Man ne. Man *patīk* būt vienam. Tas ir, esmu pār-licināts, ka daudziem suņiem barā klājas lieliski, – viņš steigšus piebilda, lai neaizskartu draudzenes jūtas, – bet es dzīvoju viens, jau kopš atstāju brāļus un māsas. – Leo neviļus lepni izslēja degunu. – Es varu par sevi parūpēties. Sunim nav labākas vietas uz pasaules par pilsētu. Es tev parādišu! Tur var atrast ēdamo, siltas vietīņas gulēšanai, pajumti, kur patver-ties no lietus...

Vai tas vispār vēl bija tiesa?

Mirkli viņš saminstinājās, ļaujot skatienam aizklīst pār sadragātajām ielām, izārdītajiem mūriem un sašķaidītajiem caurspīdīgajiem akmeņiem, pār greizajiem ceļiem un pamestajiem riteņbūriem. *Te nav droši, Leo nodomāja. Jātiek prom, cik ātri varam.*

Viņš gan negrasījās paust savas bažas Saulei – draudzene jau tāpat bija tramīga. Ja vien kaut kas novērstu uzmanību...

Lūk!

Leo sajūsmā skaļi ierējās. Viņi bija pagriezušies ap stūri, un ceļa vidū pavērās kārtējā postaža. *Ēdiens!*

Suns metās skriet un pacilāts uzlēca uz milzīgas, apgāztas metāla kastes sāna. Viņš bija redzējis garķepaiņus tādās izmetam visu, kas tiem vairs nebija vajadzīgs. Parasti tās pēcāk aizslēdza, tāpēc Leo vēl nekad nebija radusies izdevība mieloties ar mēslainē aizsviesto ēdienu. Bet nu kaste gulēja uz sāna, un tās papuvušais saturs bija izbiris zemē. Ap kaudzītēm lēkāja un rušinājās vārnas. Leo augstu pacēla galvu un ierējās pilnā rīklē. Putni iztrūkušies iekērcās un spruka prom.

– Nāc! – suns uzsauca un ielēca smirdošajā čupā. Saule līksmi ierējās un sekoja draugam.

Ošņadamies pa atlieku kaudzi, Leo sadzirdēja spārnu vēdas – vārnas atkal laidās lejā. Leo palēcās un nošņakstināja zobus īpaši sašutušam putnam pie astes, un tas uzšāvās gaisā, sparīgi vēcinādams spārnus.

Leo vēl pēdējoreiz uzrūca bēglei un piezemējās, ķepām paslīdot netīrumos. Ievainotajā pēdā acumirkli kā nešpetna suņa ilkņi iecirtās sāpes un izplūda pa visu kāju. Leo nespēja novaldīt smilkstu.

Saule metās taisni vārnu barā un aizgaiņāja tās, bet Leo tikmēr apsēdās un laizīja sāpošo ķepu. Viņš kāri ostīja gaisu, izbaudīdams smaržu, kas plūda no zemē izbīrušajiem atkritumiem. Viņu atkal pārņēma omulība, un suns piemirsa sāpes.

Brīdi labais noskaņojums ņēma virsroku; abi suņi apmierināti uzošņāja gardākos kumosus no vārnu dzīrēm. Saule no kartona kārbas izvilkta vistas kauliņus, un Leo uzgāja maizes garozu, tomēr guvums likās trūcīgs, jo abiem draugiem pēc visa piedzīvotā bija uzradusies milzu apetīte.

– Šajā pilsētā mēs nomirsim badā, – Saule kurnēja, laizīdama tukšu kasti, kurā reiz bija glabāts ēdiens. Viņa piespieda kartonu ar ķepu un iebāza purnu iekšā.

– Apsolu, ka nenomirsim. Mums jau nav tikai jārakājas pa atkritumiem. – Leo atausa atmiņas par kādu vietu, kur viņš tika bieži viesojies. Viņš draudzīgi iebikstīja kučītei sēnā. – Aizvedišu tevi citur – tur mēs mielosimies kā saitessuņi.

Saule saslēja ausis. – Tiešām?

– Tiešām. Tad tavas domas par pilsētām mainīsies.

Leo droši aizrikšoja pa ielu, juzdams, kā mutē jau saskrien siekalas. Saule viņam mina uz papēžiem.

Savādi, cik ļoti Leo priecājās par viņas sabiedrību, cik patīkami bija viņai palīdzēt. Parasti pēc tik ilgas kopābūšanas viņš jau alka palikt vienatnē, bet šoreiz... šoreiz ne.

Varbūt Lielais Rūciens bija mainījies ne tikai pilsētu vien.